

BRULOCAFICHES – WERKING VAN DE ORGANEN

WERKING VAN DE GEMEENTERAAD: BERAADSLAGING EN STEMMING

IN HET KORT

Stemmen in de gemeenteraad gebeurt in principe openbaar, met een absolute meerderheid van de uitgebrachte stemmen en mondeling. Het huishoudelijk reglement kan de procedure vastleggen, inzonderheid de volgorde van het uitbrengen van de stemmen. De voorzitter van de gemeenteraad stemt in ieder geval als laatste.

WETTELIJKE BASIS

- Nieuwe Gemeentewet, art. 99-100

TOELICHTING

1. MEERDERHEID VAN STEMMEN

Volgens de Nieuwe Gemeentewet worden *“besluiten bij volstrekte meerderheid van stemmen genomen; bij staking van stemmen is het voorstel verworpen”*.

De volstrekte meerderheid komt overeen met 50 % + 1 van de gemeenteraadsleden die een stem uitbrengen. Een blanco, ongeldige of onthouding is geen stemming.

Met andere woorden, de gemeenteraadsleden die zich van stemming hebben onthouden, worden niet in aanmerking genomen bij de berekening van het aantal uitgebrachte stemmen, en dus ook niet het aantal stemmen dat nodig is om de meerderheid te bereiken.

Zoals de wet aangeeft, wordt het voorstel bij staking van stemmen verworpen.

2. STEMMEN OVER BEGROTING EN REKENINGEN

Bij de stemming over de begroting en de jaarrekeningen moet de gemeenteraad zich in principe uitspreken over de gehele begroting en alle jaarrekeningen. Met andere woorden, er wordt slechts één stemming georganiseerd om het gehele voorstel van begroting of jaarrekeningen te valideren.

Elke gemeenteraadslid heeft echter het recht om een of meer artikelen van de begroting of een of meer artikelen of posten van de jaarrekeningen afzonderlijk in stemming te brengen. Indien dit recht wordt uitgeoefend, kan de algemene stemming over de begroting of de jaarrekeningen pas plaatsvinden na de aparte stemming over het/de artikel(en) waarvoor het verzoek om afzonderlijke stemming werd ingediend. De algemene stemming heeft dan betrekking op artikelen of posten waarover niet afzonderlijk werd gestemd, alsmede op alle artikelen die bij afzonderlijke stemming zijn goedgekeurd.

3. STEMMINGSMETHODE

De standaardmethode is de mondelinge stemming.

Dat is echter niet de enige methode. Volgens de Nieuwe Gemeentewet kan het reglement van orde immers een regeling invoeren die gelijkwaardig is

met een mondelinge stemming. Als dusdanig worden beschouwd de mechanisch uitgebrachte naamstemming en de stemming bij zitten en opstaan of bij handopsteking.

Terwijl het reglement voorziet in een alternatieve wijze van stemmen, is het nog steeds mogelijk om een mondelinge stemming te eisen, telkens als een derde van de aanwezige leden erom verzoekt.

4. STEMVOLGORDE

Tenzij hij geen lid is van de gemeenteraad, stemt de voorzitter van de gemeenteraad – ongeacht of hij burgemeester is - als laatste.

Voor het overige legt de wet geen bijzondere volgorde op voor de stemmingen. Het huishoudelijk reglement van de

gemeenteraad kan er evenwel een bepalen, volgens de criteria die het bepaalt. In dat kader is het mogelijk om de volgorde van de stemmen te baseren op de volgorde van rangorde van de gemeenteraadsleden.

Bij gebrek aan een in het huishoudelijk reglement vastgelegde regel is het de voorzitter van de gemeenteraad, die de debatten leidt en de werkzaamheden van de gemeenteraad organiseert, die de stemmingen leidt.

5. UITZONDERING: GEHEIME STEMMING

In bepaalde gevallen is de stemming, bij uitzondering, niet openbaar, maar vindt ze plaats bij geheime stemming.

> *Zie fiche over de geheime stemming*